

Integrale ecologie vanuit het hele mensbeeld: bouwen aan een sociaal-ecologisch beleid voor het post-coronatijdperk.

Gie Knockaert, ritiro vrijwilligers, 22 januari 2022.

- ▶ Deze bijdrage gaat uit van een oproep van elf Vlaamse media en denktanks (waaronder het tijdschrift MO*, de Denktank Voor Sociaal-Ecologische Verandering Oikos en de denktank Samenleving en Politiek Sampol) om samen, grondig en toekomstgericht na te denken over de manier waarop we onze verdeelde wereld beter kunnen maken na corona.
- ▶ Hun vertrekpunt: De coronapandemie legt **een falend systeem** bloot. Deze coronacrisis legt zelfs de structurele fouten van het huidige economische systeem bloot. Mondiale productie- en bevoorradingketens functioneren niet beter als de nood het hoogst is, en ook dan gaat de uitbuiting door 'flexibele' jobs hier en in het Zuiden gewoon door. Besparingen in de zorg maken dat mensen er zich nu dubbel moeten plooiën. Mensen in armoede verkeren in nog grotere nood. Wie weggezet wordt als buitenstaander, blijft onzichtbaar. **Zonder sociale zekerheid, nieuwe solidaire burgerinitiatieven en de inzet van vele eerstelijns werkers zou de corona-ellende nog groter zijn.** We weten ook dat aan het tempo waarmee we wereldwijd broeikasgassen uitstoten, we volgens het internationaal klimaatpanel IPCC nog tien jaar hebben voor het koolstofbudget is opgebruikt om de klimaatopwarming te beperken tot 1,5 graad. **Laat dat nu juist de deadline zijn voor een ingrijpend toekomstplan, en tegelijk een duidelijke toetssteen voor de keuzes die gemaakt worden.**

- ▶ Vandaag zeggen dat zo'n toekomstplan voor later is, zorgt ervoor dat alles bij het oude blijft. Nu het onvermogen van onze bestaande systemen zo duidelijk is, moet dringend werk gemaakt worden van een economie voor alle mensen, en binnen de grenzen van de planeet. **Nu is ook het moment om de democratie, met al haar levende krachten in het middenveld, een nieuw elan te geven.** Het #tousensemble van de coronacrisis moet vertaald worden in maatschappelijke afspraken en economische structuren.
- ▶ Ons land is een van de rijkste van de hele wereld, en wie rijk is heeft ook meer middelen om snel maatregelen te nemen en zou zo actief kunnen bijdragen aan solidariteit met wie het moeilijker heeft. **We weten dat, internationaal en in eigen land, de meest kwetsbaren de zwaarste gevolgen dragen van zowel de coronacrisis, de klimaatopwarming en de social ongelijkheid, terwijl zij het minst verantwoordelijk zijn voor het probleem.**
- ▶ Het is duidelijk: tijdens en na corona is er nood aan een nieuw soort overeenkomst, een Green New Deal **of sociaal-ecologisch pact**, waar burgers en overheden, werkers, ondernemers en zelfstandigen, bewegingen en vrijwilligers hun verenigde schouders onder kunnen zetten. Dat betekent niet dat er geen meningsverschillen meer zouden zijn of verschillende visies op de toekomst, maar wel dat we opnieuw het belang van voldoende gemene grond erkennen en het algemeen belang vooropstellen.

- ▶ We komen zo aan de centrale vraag: wat is er nodig om onze maatschappij zo te organiseren dat mens, samenleving en natuur gerespecteerd worden, dat iedereen gelijke rechten en kansen heeft om een waardig bestaan op te bouwen, kortom **wat is er nodig om een integrale ecologie op te bouwen?**
- ▶ En als we dat vertalen naar ons vrijwilligers: **wat kan onze bijdrage zijn vanuit ons ideaal**, om een dergelijke maatschappij te organiseren: waar dus mens, samenleving en natuur gerespecteerd worden, en waar iedereen gelijke rechten en kansen heeft om een waardig bestaan op te bouwen.
- ▶ Wat voor mij duidelijk is, is dat wij individueel onze eigen kleine rol kunnen spelen in het streven naar een duurzaam persoonlijk leven, maar **dat dit niet voldoende zal zijn**. Wat meer invloed kan hebben is als we ons engageren, en **gaan participeren in initiatieven die mensen verenigen** en willen wegen op het beleid. Dat is ook iets dat we hebben geleerd van Dare to Care: **waar we ons verenigen kunnen we inspireren en dingen in beweging brengen**.

- ▶ Ons engagement in een lokale vereniging, in het middenveld of in een nationale organisatie die actief is in de opbouw van een sociale rechtvaardige samenleving die de aarde en onze kinderen een duurzame toekomst wil garanderen, is waardevol in de opbouw van een integrale ecologie, want **dat engagement is iets dat we van nature, 't is te zeggen vanuit ons ideaal, uitdragen**. De ervaring leert dat we net daarom, ook als we er niet elke dag voor uitkomen, geapprecieerd worden door de andere leden van de vereniging of verenigingen waarin we actief zijn. En dat is nu juist het vlammetje dat we brandend moeten houden, **weten dat we een bijdrage kunnen leveren die waardevol is en gewaardeerd wordt**. Dat is onze vertaling van wie liefde geeft, liefde zal ontvangen.
- ▶ En dat is dus ook het kenmerk van de vrijwilliger van het Werk van Maria: **wij zien niet alleen de boom met zijn vruchten, maar ook de wortels die de boom ondersteunen en doen groeien**. En net daarom kunnen wij een bijzondere rol spelen in het opbouwen van een integrale ecologie, door te participeren in verenigingen en als het kan zelf deel te nemen aan het beleid.